

Sórtáil le maighnéad: sea nó ní hea

Súil thapa ar an gceacht

Tosaigh le dhá fhonsa sórtála fholmha agus maighnéad mór amháin, agus ansin déan tomhas tapa ar thrí nó ceithre réad ón tráidire, leis na páistí ag díriú méire. Glacann na páistí sealanna gearra, faoi mhaoirseacht duine fásta, ag stáisiún maighnéid amháin nó dhó, ag mothú an tarraingthe nó gan tarraingt ar bith, fad a deir an rang d'aon ghuth: sea nó ní hea. Cuirtear na réada fóra sna fonsaí comhroinnte 'tarraingíonn' / 'ní tharraingíonn', agus ansin sórtáiltear ceithre chárta pictiúir nua ar an gclár bán idirghníomhach. Críochnaigh leis an Dialann Imscrúdaithe: déanann gach páiste pictiúr de rud amháin a tharraing an maighnéad agus de rud amháin nár tharraing sé.

Cuspóirí foghlama

- Réada a thástáil le maighnéad agus iad a shórtáil sna grúpaí 'tarraingíonn' nó 'ní tharraingíonn'
- A rá go dtarraingíonn maighnéid ábhair áirithe agus nach dtarraingíonn siad ábhair eile

Roimh an gcloigín – ullmhúchán

Ná cuir ar bun ach stáisiún amháin nó dhá stáisiún faoi mhaoirseacht an mhúinteora: maighnéad mór amháin an ceann, tráidire measctha amháin (stán bia folamh le téip air, spúnóg mhiotail, pionna éadaigh adhmaid, crián, bríce mór plaisteach, móide réada móra breise go dtí go mbeidh ocht go deich gcinn ann). Cuir téip ar imill na stán. Cuir táibléid agus fóin as an mbealach. Priontáil leathanach amháin den Dialann Imscrúdaithe do gach páiste. Bíodh an ghníomhaíocht idirghníomhach sórtála pictiúr réidh ar an gclár bán idirghníomhach.

Ábhair

Mír	Líon	Do gach	Foinse	Ionadach saor
maighnéid láidre théagartha	2	rang	trealamh na scoile	maighnéid chuisneora mhóra (móra toirtiúla fós; ná húsáid riamh maighnéid bheaga scaoilte)
réada measctha le tástáil (stán bia folamh (téip thar an imeall), spúnóg mhiotail, pionna éadaigh adhmaid, crián, bríce mór tógála plaisteach), ocht go deich gcinn de réada móra san iomlán	1	stáisiún	seomra ranga	aon rudaí móra sábháilte sa seomra ranga, idir rudaí miotail agus rudaí nach miotal iad: clúdach cruach ó stán brioscaí agus téip ar an imeall, bloc mór adhmaid, eascra plaisteach, giota éadaigh
fonsaí sórtála	2	rang	seomra ranga	dhá thráidire, dhá fhonsa déanta le téip chumhdaigh ar an mbord, nó dhá chiseán le lipéid orthu
tráidirí beaga do na réada	1	stáisiún	seomra ranga	clúdach éadomhain bosca nó pláta
maighnéad cuisneora nó laiste maighnéadach sa seomra ranga (don chríoch)	1	rang	seomra ranga	dírigh méar ar imeall maighnéadach an chláir bháin nó ar laiste dorais atá sa seomra cheana féin

Pointe sábháilteachta

Ná húsáid ach maighnéid mhóra, agus iad ag stáisiúin faoi mhaoirseacht duine fásta; gan aon mhaighnéid bheaga an-láidre. Coinnigh na maighnéid amach ó bhéil, ó tháibléid agus ó fhóin. Cuir stop láithreach le haon súgradh leis an mbéal; comhair gach maighnéad ar ais isteach.

Céimeanna teagaisc

- **Ag Tosú:** Coinnigh suas an maighnéad mór agus an dá fhonsa fholmha. Coinnigh an tráidire clúdaithe. Fiafraigh cé a chonaic maighnéad cuisneora ag coinneáil pictiúir, agus ansin bog ar aghaidh láithreach — ná tóg na rudaí as an tráidire fós.
- **Féach ar an tráidire:** Taispeáin an tráidire go gairid. Ná hainmnigh ach trí nó ceithre réad; díríonn na páistí méar ar an bhfonsa 'tarraingíonn' nó 'ní tharraingíonn'. Déan múnlu ar 'Ní fheadar... / Sílim...' gearr amháin faoin stán, agus ansin téigh i mbun tástála — gan aon mhíniú ar an gclár faoin ábhar as a ndéantar maighnéid.
- **Tástáil leis an maighnéad:** Taispeáin timthriall iomlán leis an stán a bhfuil téip air ar dtús. Glaoigh ar bheirteanna nó ar ghrúpaí beaga chuig an stáisiún agus fan tusa in aice leis an maighnéad; féachann an chuid eile agus deir siad d'aon ghuth: sea nó ní hea. Bog na sealanna praiticiúla ar aghaidh go tapa. Tar éis an chéad tarraingt shoiléir, abair os ard: tarraingíonn an maighnéad rudaí áirithe agus ní tharraingíonn sé rudaí eile.
- **Dhá fhonsa:** Úsáid péire amháin fonsaí atá comhroinnte ag an rang ar fad. Tar éis gach tástála, cuireann cúntóir an réad fíor san fhonsa. Fiafraigh cén fáth a dtéann sé ansin; mura n-aontaíonn an rang, déan an tástáil arís ag an stáisiún ionas go bhfeicfidh gach duine an fhianaise arís.
- **Sórtáil na pictiúir:** Oscail an ghníomhaíocht idirghníomhach sórtála pictiúr sa mhód taiscéalaíochta. Léigh 'An dtarraingíonn an maighnéad é?' don tairne, don bhloc adhmaid, don siosúr agus don scriosán. Tarraing gach cárta de réir mar a fhógraíonn na páistí an fonsa; má roghnaítear an fonsa mícheart, bíodh comhrá cairdiúil faoi 'conas a d'fhéadfaimis é a sheiceáil?'
- **Taispeáin agus déan pictiúr:** Dáil leathanach na Dialainne Imscrúdaithe anois. Déanann na páistí pictiúr de rud amháin a tharraingítear agus de rud amháin nach dtarraingítear. Siúil timpeall: 'Taispeáin dom an ceann a tharraing an maighnéad — conas atá a fhios agat?' Scríobh lipéad dóibh más gá; díriú méar siar ar fhonsaí an ranga má tá na pictiúir malartaithe.
- **Cad a thugamar faoi deara?:** Seas in aice leis na fonsaí fíora. Díriú méar agus abair: tharraing an maighnéad an stán; níor tharraing sé an pionna ná an crián. Coinnigh suas maighnéad cuisneora nó laiste dorais, agus ansin seiceáil réad nua amháin ón seomra ranga ag an stáisiún, leis na páistí ag cur lámh in airde do 'tarraingíonn' nó 'ní tharraingíonn'.

Cad ba cheart a fheiceáil

Tarraingíonn an maighnéad an stán gach uair; ní tharraingíonn sé an pionna, an crián ná an bríce plaisteach. B'fhéidir nach dtarraingeofar spúnóga ná eochracha más de phrás, d'alúmanam nó de chóimhiotal measctha iad — glac leis an bhfianaise agus sórtáil de réir an méid a tharla. Sa sórtáil pictiúr, téann an tairne agus an siosúr sa ghrúpa 'tarraingíonn'; ní théann an bloc adhmaid ná an scriosán ann. Déanfaidh formhór na Naíonán Sóisearach pictiúr de réad amháin a ghreamaíonn agus de réad amháin nach ngreamaíonn; mol iad, agus ansin treoraigh aon phéire atá measctha suas siar chuig fonsaí an ranga.

Míthuiscintí agus idirghabhálacha

- Tá cuma lonrach / cuma mhiotail air, mar sin tarraingeadh an maighnéad é — cuireann plaisteach ar dhath an óir nó roinnt sceanra dallamullóg orthu. — Coinnigh an chaint ar an méid a mhothaímid agus a fheicimid nuair a thriailimid. Déan an tástáil arís ar an réad deacair ag an stáisiún agus sórtáil é de réir an tarraingthe, nó gan tarraingt, a mhothaigh an rang díreach anois.
- Tarraingíonn an maighnéad gach rud, nó ní tharraingíonn sé ach na rudaí a thomhais mé ar dtús. — Dírih méar ar an dá fhonsa agus réada fíora iontu agus abair arís: tarraingíonn an maighnéad rudaí áirithe agus ní tharraingíonn sé rudaí eile. Ná cuir réad i bhfonsa ach tar éis tástála, riamh ar bhonn an chéad tomhais amháin.

Difreáil

Ag teacht chun cinn	Ag forbairt	Inniúil
• Déan an tástáil le do lámh anuas ar a lámh siúd ag an stáisiún; scríobh lipéad na Dialainne dóibh fad a dhíríonn siad méar ar an bhfonsa a fheileann.	• Tar éis a seal, iarr orthu réad eile ón tráidire a ainmniú a mhothaigh mar an gcéanna leis an gcéad tarraingt nó leis an gcéad 'gan tarraingt'.	• Iarr orthu a rá cad a mhothaigh mar an gcéanna faoin ngrúpa 'tarraingíonn', nó tuar a dhéanamh an dtarraingeofar réad nua amháin ón seomra ranga nó nach dtarraingeofar, sula seiceálann tú é ag an stáisiún.

Nasc traschuraclaim

Nascann sé seo le súgradh sórtála Aistear agus leis an teanga ó bhéal — tugann na páistí cúis le 'tarraingíonn' nó 'ní tharraingíonn', ag úsáid na bhfonsaí comhroinnte mar fhianaise.